

Z počátků Knihovny knihovnické literatury Národní knihovny ČR

Monika Hrušková / Knihovnický institut NK ČR

Resumé:

Knihovna knihovnické literatury Národní knihovny ČR si připomíná 60. výročí svého založení. Příspěvek představuje ve stručnosti historii knihovny i její současné aktivity. V jednotlivých obdobích se zaměřuje na nejdůležitější momenty jejího vývoje, charakterizuje poskytované služby, popisuje její hlavní činnosti a nezapomíná ani na osobnosti, které knihovnou prošli.

Klíčová slova: *Knihovna knihovnické literatury NK ČR, odborné knihovny, knihovnictví, dějiny knihoven, knihovnické služby, knihovnické procesy, Česko, 20.–21. stol.*

Summary:

The Library & information science library in the National Library of the Czech Republic commemorates the 60th anniversary of its foundation. The article presents briefly both the history of the library and its present activities. The author describes the most important moments of the library development, characterizes its services and main activities and brings interesting information about the outstanding personalities who were connected with the library.

Keywords: *The Library & information science library, librarianship, history of libraries, library services, library processes, the Czech Republic, 20th and 21th century*

V letošním roce slaví Knihovna knihovnické literatury Národní knihovny České republiky 60 let od svého vzniku. Zaokrouhlené jubileum knihovny vyvolává potřebu zpětného pohledu do jejích počátků.

Dnešní Knihovna knihovnické literatury měla v roce 1953 statut studovny a prezentně zpřístupňovala malé množství knih, které byly zapůjčeny z fondu tehdejší Univerzitní knihovny. V dalších letech si postupně vypracovala postavení odborné knihovny s vlastní akvizicí a zpracováním fondů, která vytvářela registrující oborovou bibliografii v rámci České republiky. V současné době je ústředním informačním, dokumentačním a referenčním střediskem České republiky v oboru knihovnictví a vědecké informace. V těchto oborech plní studijní a zároveň archivní a dokumentační funkci. Její katalog, spolu s dokumentací české knihovnické literatury, je základem v Česku jedinečné oborové databáze.

Knihovna knihovnické literatury slouží knihovníkům, informačním pracovníkům a specialistům, pedagogům a studentům oboru i zájemcům z řad široké veřejnosti.

Historie Knihovny knihovnické literatury je spojena také s historií dnešního Knihovnického institutu Národní knihovny ČR, jehož součástí knihovna je.

Založení vědeckometodického kabinetu knihovnictví

Padesátá léta jsou obdobím vzniku a rozvoje nynější Knihovny knihovnické literatury v rámci Univerzitní knihovny. Tato předchůdkyně Národní knihovny ČR založila v červenci 1953 vědeckometodický kabinet (VMK), aby mohla lépe metodicky pomáhat ostatním knihovnám, rozpracovávat teoretické otázky v oblasti knihovnictví, aplikovat zkušenosti zahraničních knihoven atd.

Mezi hlavní úkoly VMK patřilo:

- a) shromažďovat knihovnickou literaturu docházející do ČSR a půjčovat ji ve studovně vědeckometodického kabinetu; studovat a rozšiřovat zkušenosti našich i zahraničních knihoven; vyměňovat zkušenosti a vědecké i odborné informace s knihovnami a vědeckými ústavami;
- b) zpracovávat, ověřovat a propagovat zlepšovací návrhy z oboru knihovnictví;
- c) pořádat odborné instruktáže, poskytovat individuální konzultace ústně i písemně, organizovat porady o odborných problémech;
- d) pořádat meziresortní doškolovací kurzy a pravidelné odborné přednášky s diskusemi, zpracovávat bibliografie z oboru knihovnictví;
- f) vydávat odborné příručky a metodické pokyny;
- g) propagovat práci a význam knihoven tiskem, rozhlasem, filmem a exkurzemi.

Do tohoto rámce bylo možno zasadit mnoho úkolů. Tehdy však ještě nebyly ani zkušenosti, ani dostatek zpráv o tom, jak taková zařízení pracují jinde. Protože jeho zřízení nebylo pro rok 1953 zvláště plánováno, obdržel metodický kabinet studovnu s prázdnými regály a jeho činnost se projevovala především v poskytování informací, zodpovídání dotazů a organizování instruktáží.

Rok 1954 přinesl částečné uvolnění některých pracovníků pro agendu VMK. Podle statutu státních vědeckých knihoven (výnos ministerstva školství ze dne 2. 8. 1954) se stala Universitní knihovna (prakticky její vědeckometodický kabinet) v Praze ústředním vědecko-metodické práce v oboru knihovnictví a bibliografie v ČSR. Vedením VMK byl pověřen PhDr. Kamil Groh, organizačními pracemi PhDr. Marie L. Černá. Od února 1956 se stal VMK samostatným oddělením Universitní knihovny a v červenci téhož roku předal PhDr. Groh vedení PhDr. Černé.

Práce kabinetu byla rozdělena do několika úseků:

- a) knihovnická teorie,
- b) činnost metodicko-instrukční,
- c) knihovnická bibliografie,
- d) činnost pedagogická,
- e) propagace a mezinárodní styky,
- f) studovna.

První informace o existenci studovny knihovnické literatury

V počátcích se pracovalo zejména na vybudování příručky studovny a excerpovaly se záznamy knihovnické literatury pro výběrové bibliografie a tematické kartotéky. Studovna VMK byla otevřena celý rok, i když velmi často byla propůjčována pro účely školení. Knihy a časopisy její příruční knihovny, které byly na tzv. „uloženky“ (interní výraz pro druh dlouhodobé výpůjčky) propůjčeny z fondu Universitní knihovny, byly nadále soustavně doplňovány a byly k nim pořizovány katalogy: abecední jmenný, systematický, předmětový. Pokračovalo se v evidenci ze zahraničí docházející i v Československu vycházející knihovnické literatury. Záznamy této evidence měli k dispozici studující a všichni uživatelé VMK, jimž byly poskytovány informace dle potřeby. Čtenáři využívali pro vstup do studovny čtenářských průkazů Universitní knihovny, ale evidence výpůjčního protokolu a využívání fondů byla vedena vlastní.

Vznik Ústředního vědeckometodického kabinetu knihovnictví

Výnosem ministerstva školství a kultury z 29. dubna 1957 o vytvoření Ústředního vědeckometodického kabinetu knihovnictví (ÚVMKK) byl odstraněn nepříznivý stav v organizaci metodické práce, která byla do té doby rozdělena na dva úseky: pro

lidové knihovny s ústředím v Národní knihovně (vedoucí PhDr. Dalibor Vančura) a pro vědecké knihovny s vedením v Universitní knihovně v Praze (vedoucí PhDr. M. L. Černá). Úsek pro lidové knihovny vznikl v Národní knihovně v roce 1956, kdy sem byl převeden Ústřední metodický kabinet knihovnické práce, vytvořený koncem roku 1954 při Výzkumném osvětovém ústavu v Praze z dosavadního oddělení knihovnické práce. Do konce poleletí 1956 pracovaly oba úseky více méně souběžně vedle sebe, od června došlo k faktickému sloučení obou částí a k reorganizaci, v jejímž důsledku vznikla tři oddělení: studijní, jehož součástí byla studovna, metodicko-instrukční a pedagogické. Vedením ÚVMKK byl pověřen PhDr. Kamil Groh.

NÁRODNÍ KNIHOVNA
PRAHA I-190
KLEMENTINUM

22.8. 1956
383/1956
./.

Metodický kabinet knihovnictví
=====

Č.j. 383/1956 Dne 22. VIII. 1956

Věc: Převedení kabinetu z Výzkumného osvětového ústavu do Národní knihovny.

Vážení soudruzí!

Ministerstvo školství a kultury výnosem č. 60.495/56 z 26.VII.1956 převedlo s platností k 1.VIII.1956 Ústřední vědecko-metodický kabinet knihovnické práce z Výzkumného osvětového ústavu do Národní knihovny v Praze. Poněvadž v těchto dnech došlo již i k přestěhování kabinetu, žádáme Vás, abyste veškerou korespondenci i metodické materiály posílali s okamžitou platností na adresu

Národní knihovna
Ústřední vědecko-metodický kabinet knihovnictví
Praha I, Klementinum.

Děkujeme Vám za dosavadní spolupráci a věříme, že v nových podmínkách bude možno ji dále rozvinout a prohloubit.

Ředitel Výzkumného osvětového ústavu
Petr Konečný v.r.

Ředitel Národní knihovny
M.Konvalinka v.r.

Vedoucí Ústředního vědecko-metodického
kabinetu knihovnictví
D.Vančura v.r.

Odesl. no 01 expedic podle příloženého rozdělovníku.
Dne 24.8.1956

Papír 31 - 4466 54

Obr. 1 Rozhodnutí o vytvoření Ústředního vědeckometodického kabinetu knihovnictví – ÚVMKK (zdroj: Archiv NK ČR)

Poznámka k osobnostem, které prošly Knihovnou knihovnické literatury v prvních letech od jejího vzniku

V počátcích metodického kabinetu stál PhDr. Kamil Groh (1914–2010), jedna z nejvýznamnějších osobností moderního českého knihovnictví. Vedle knihovnictví se věnoval také slavistice. V Národní a universitní knihovně působil jako přední odborník v oboru jmenné a věčné katalogizace. V letech 1956–1957 vedl Universitní knihovnu a usiloval o vytvoření soustavy knihoven v čele s ústřední knihovnou. Má podíl na vzniku někdejší Státní knihovny ČSR, Technického ústředí knihoven (původně rovněž v rámci nynější Národní knihovny ČR), a též vytvoření ÚVMKK.

Pracovníky tehdejší studovny knihovnické literatury byli Leopold Macek jako knihovník a Jiří Kafka, který byl po příchodu z Osvětového ústavu v r. 1957 pověřen bibliograficko-informační službou.

Na provozu studovny se vedle nich podíleli částí úvazku další pracovníci ÚVMKK, kteří především zajišťovali služby. Byla to již zmíněná PhDr. Marie Ludmila Černá (1897–1973), která přišla do Národní knihovny v r. 1939 z Bratislavy. Zabývala se postupně katalogizací starých tisků a bohemikálními rukopisy. V rámci ÚVMKK byla referentkou pro otázky odborného vzdělávání knihovníků. Sama působila v oboru knihovnictví jako pedagog na vysokých a středních školách. Její dílo obsahuje více než 200 prací historických, literárně-historických, knihovnických a bibliografických. Pro studovnu zpracovávala zahraniční články.

Spolu s ní se střídali při službách ve studovně pracovníci tehdejšího studijního oddělení PhDr. Oton Berkopec, PhDr. Vlasta Volfová, PhDr. Jaroslav Malý, prom. fil. Oldřich Einšpigel, prom. fil. Josef Endrle a Ida Mrvková.

Od roku 1960 pracovala ve studovně Eva Macková, která jí zůstala věrná až do konce svého aktivního působení v Národní knihovně ČR v roce 2010. Jejimi spolupracovníky byli další pracovníci studijního oddělení: Jiří Kafka, PhDr. Zdena Holubová, Eva Žáková, PhDr. Anna Machová a Monika Hrušková.

První roky činnosti studijního oddělení a studovny knihovnické literatury

Nově vzniklé studijní oddělení se studovnou se stalo dědicem téměř všech původních úkolů tehdy již bývalého VMK, kromě pedagogické činnosti. Na úseku knihovnické teorie byly založeny kartotéky knihovnických článků a světové knihovnické literatury. První byla doplňována, ve spolupráci s Vědeckometodickým kabinetem Matice slovenské v Martině, záznamy článků světových a našich knihovnických časopisů, do druhé byly zpracovávány záznamy o knižní literatuře oboru vycházející u nás i za hranicemi.

Pracovníci oddělení podávali běžné i rozsáhlejší informace a konzultace ústní i písemné, vypracovávali rešerše a studijní zprávy.

Vedli katalog příručky ve studovně ÚVMKK, kterou oddělení doplňovalo.

Příručka byla pro potřeby čtenářů i zaměstnanců knihovny přístupna denně od 8 do 19 hodin, v sobotu od 8 do 12 hodin. Obsahovala literaturu, metodické materiály a jiné dokumenty o knihovnictví, bibliografii a příbuzných oborech. Na konci roku 1957 činil celkový stav příručky 2524 svazků. Studovnu navštívilo 1280 čtenářů a 3502 účastníků kurzů.

Následující rok přinesl odborné veřejnosti nový časopis Novinky knihovnické literatury, který byl studijním oddělením vydáván čtvrtletně zpočátku jako příloha časopisu Novinky státních vědeckých knihoven. Od roku 1959 byl přílohou odborného časopisu Knihovník. Časopis Novinky knihovnické literatury seznamoval pomocí překladů a výtahů článků zahraničních knihovnických časopisů s nejnovějšími zkušenostmi knihoven v zahraničí. Pro tento účel bylo sledováno 42 zahraničních knihovnických

periodik. Poprvé zde byl též publikován podrobný návrh třídění knihovnické literatury zpracovaný v oddělení pro potřeby knihovny a studovny knihovnické literatury. Dalším významným edičním počinem oddělení byla redakční a organizační příprava vydání publikace Pravidla jmenného katalogu, kterou zpracoval kolektiv vedený Miroslavem Nádvorníkem. Tato příručka vyšla v edici Národní a univerzitní knihovny v Praze.

Fond studovny byl v roce 1957 doplněn dalšími 937 svazky odborné literatury, byla dokončena rekatologizace příručky, do fondu přibývaly metodické a bibliografické materiály, podáno bylo přes 1900 informací a konzultací. Pro účely studijní a informační byl při studovně založen archiv materiálů o československých vědeckých, muzejních a vysokoškolských knihovnách. Každou sobotu se konaly výstavky přírůstků studovny za uplynulý týden. Knihy, časopisy, výstřižky z novin, fotografie, plakáty, pozvánky a zprávy byly vyloženy na velkých čtenářských stolech. Výstavka se obvykle rušila v pondělí nebo v úterý. Sloužila především pracovníkům kabinetu, ale přístupná byla všem zájemcům.

V roce 1958 vznikla Státní knihovna Československé republiky. Dopisem ministerstva školství a kultury ze dne 28. 12. 1958 byl zveřejněn její prozatímní statut. Tímto statutem se od 1. 1. 1959 ÚVMKK, doposud IV. odbor Univerzitní knihovny, stal autonomním celkem v rámci Státní knihovny ČSR. 9. 7. 1959 byl vydán zákon č. 53/1959 Sb., o jednotné soustavě knihoven, podle něhož začal kabinet plnit své funkce vůči všem knihovnám tzv. jednotné soustavy.

60. léta – první roky autonomie

Statut Státní knihovny ČSSR z 15. 12. 1960 určil, že ÚVMKK bude plnit úkoly ústředí vědeckometodické a koordinační činnosti v oboru knihovnictví a doporučující bibliografie.

Tento rok byl pro další fungování studovny knihovnické literatury zlomový. Bylo rozhodnuto, že ÚVMKK bude jejím prostřednictvím nadále plnit funkci ústřední knihovny knihovnické literatury pro Československou socialistickou republiku a v rámci Státní knihovny ČSSR funkci ústavní knihovny. Studovna obdržela vlastní rozpočet na nákup literatury, další prostory pro umístění rostoucího fondu, započaly práce na třídění pro následné stavění dokumentů v příručce studovny a ve skladišti, studijní oddělení bylo pověřeno zpracováním vlastního fondu.

V témže roce byl stanoven plán doplňování fondu knihovny ÚVMKK. Tento plán byl v pozdějších letech ještě upravován s tím, že hlavní obory akvizice byly stanoveny takto:

- a) veškeré nauky knihovnické,
- b) veškeré nauky knihovědné,
- c) bibliografie (teorie, metodika, dějiny, praxe),
- d) bibliografická produkce československých knihoven (se zřetelem k metodice bibliografie),
- e) knihovnické školství,
- f) výstavba a zařízení knihoven,
- g) knihovnické časopisy.

Literatura z těchto hlavních oborů byla doplňována v rámci akvizice domácí literatury pokud možno v úplnosti. K ní pak přibývalo více či méně omezené doplňování literatury ze styčných a příbuzných oblastí, především knihtisku, knižní vazby, knižního obchodu, vydavatelství, autorského práva apod. Šlo pouze o díla základního a příručkového charakteru – encyklopedie, slovníky, adresáře. Ta představovala jen zlomek literatury uvedených oborů. Vzhledem k tomu, že knihovna plnila současně funkci příruční knihovny vlastního kabinetu, plynuly jí z hlediska doplňování fondu dal-

ší povinnosti. Zde se jednalo o základní literaturu z oborů, bez nichž při mezioborovém přístupu nešlo a nelze seriózně vytvářet koncepce ani provádět vlastní vědeckou či teoretickou práci. Šlo především o díla příručkového charakteru ze sociologie, psychologie, pedagogiky, matematiky, statistiky, kybernetiky, organizace a řízení a výpočetní techniky. Z důvodu integrace informační soustavy (VTEI), knihovnictví a bibliografie a účelné koordinace práce mezi nimi bylo nutné zajistit pro knihovnu v úplnosti i díla z oborů vědeckých, technických a ekonomických informací pro potřeby jak studujících, tak i pracovníků knihovny a knihoven vůbec. Dalším zdrojem akvizice domácí literatury byly publikace a materiály vydávané metodickými odděleními jednotné soustavy knihoven.

Doplňování zahraniční literatury bylo zajištěno několika cestami:

- a) samostatnou výměnou mezi metodickými centry jednotlivých zemí navzájem,
- b) mezinárodní výměnou Státní knihovny ČSSR,
- c) nákupem literatury ze socialistických zemí i z devizových oblastí.

Vzhledem k tomu, že tento kombinovaný způsob nebyl z různých důvodů zcela spolehlivý, přistoupilo vedení ÚVMKK k písemné dohodě s dalšími odbory Státní knihovny ČSSR, tj. především s Universitní knihovnou, o spolupráci v doplňování knihovnické literatury z evropských socialistických zemí výměnou a k ústní dohodě se Slovanskou knihovnou. Tyto smlouvy spočívaly v předávání literatury tohoto oboru do knihovny vědeckometodického kabinetu.

Pokud jde o časopisy, měla knihovna již léta nepsanou, ale dodržovanou dohodu o tom, že knihovnické časopisy získávané Universitní knihovnou jsou předávány do knihovny ÚVMKK, která je vždy po skončení ročníku vracela zpět k uskladnění do oddělení časopisů.

Pokud jde o doplňování literatury, vzhledem k vazbě na původní fond bylo rozhodnuto, že se postupně budou nahrazovat publikace Universitní knihovny vlastními exempláři a doplňovat frekventované publikace, např. učebnice a skripta, o duplikáty, eventuálně multiplikáty, aby se mohly více půjčovat domů.

Také bylo nezbytné původní příruční fond roztrždit a přehodnotit umístění jednotlivých druhů dokumentů. Tato prověrka rozdělila dokumenty na několik částí:

- a) svazky, které zůstanou ve studovně,
- b) svazky, které budou umístěny ve skladišti,
- c) svazky, které se vrátí do Universitní knihovny,
- d) svazky, které budou nabídnuty Universitní knihovně, jiným složkám SK ČSR nebo dalším knihovnám.

Ve studovně se podávaly informace a konzultace individuální i skupinové, ústní i telefonické (státní telefonní linka byla do studovny připojena v 1. pololetí 1967). Konaly se zde pravidelné výstavky novinek fondu knihovny, prováděla se příležitostná novinková upozorňovací služba pro vedoucí pracovníky SK ČSSR apod. Studovna poskytovala své služby čtenářům od pondělí do soboty, každý den od 8.00 hodin. V pondělí, ve středu a ve čtvrtek byla otevřena do 19.00 hodin, v úterý, v pátek a v sobotu do 12.30 hodin.

Studijním oddělením byla poskytována bibliograficko-informační služba (BIS). Referent BIS sestavoval na základě písemné žádosti rešerše a studijní zprávy určené zájemcům domácím i zahraničním. Tematika odpovídala specializaci ÚVMKK, tj. knihovnictví v nejširším smyslu.

Od roku 1965 zajišťovalo toto oddělení také lístkovou dokumentační službu (LDS) o české knihovnické literatuře. Vlastním podnětem k jejímu vydávání byla Budapešťská porada zástupců ústředních vědecko-metodických zařízení socialistických zemí v roce 1964. Zpracování LDS se provádělo na základě přírůstků knihovny. V úplnosti

byly excerpovány knihy, časopisecké články, závažnější metodické a jiné rozmnožované materiály z oblasti knihovnictví a knihovědy, výběrově byly podchyceny materiály z oblasti bibliografie, informatiky a jiných příbuzných oborů. Lístky se tiskly na mezinárodní knihovnický formát 12,5 cm x 7,5 cm, popis byl prováděn podle ČSN 01 0195 bez anotací. Záznamy byly klasifikovány podle Výtahu z MDT pro knihovnictví a příbuzné obory, který vydala v roce 1965 Matica slovenská v Martině. Ročně bylo zpracováno cca 1000 záznamů, které se ve dvouměsíčních intervalech expedovaly domácím i zahraničním odběratelům. Tato služba byla základem pro budování dokumentačních kartoték (jmenné a systematické), které obsahovaly záznamy o české a slovenské knihovnické literatuře a výběrově též o zahraniční knihovnické literatuře. Slovenské a zahraniční záznamy byly přejímány z Matice slovenské na základě dohody o vzájemné spolupráci.

Zaměření prvních roků činnosti studovny knihovnické literatury pracovat jako odborná příruční knihovna metodického a vědecko-výzkumného pracoviště Národní knihovny se postupně v důsledku měnících se společenských a informačních potřeb přiměřeně rozšířilo, zejména vlivem informačních požadavků studentů a pedagogů Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.

Obr. 2 Studovna s novým vývojeým nábytkem v 70. letech (zdroj: Archiv Knihovny knihovnické literatury NK ČR)

Závěr

V dalších desetiletích vývoj pokračoval. Do jubilejního roku Knihovna knihovnické literatury vstoupila pod tímto svým současným názvem jako součást Knihovnického institutu Národní knihovny ČR v prostorách, které jí patří od r. 1991. Ze dvou menších skladíšť v Klementinu zůstalo jedno, zatímco druhé muselo ustoupit probíhající revitalizaci Klementina. Knihovna je nyní otevřena 6 dní v týdnu a má automatizovaný výpůjční systém.

Místo lístkových katalogů a kartoték mají uživatelé k dispozici databázi KKL, která je katalogem knihovny i analytickou databází článků z oborových časopisů tradičních i elektronických. Databáze KKL je zpracovávána v systému Aleph podle standardů platných v Národní knihovně ČR a má webové rozhraní dostupné ze Seznamu databází Národní knihovny ČR nebo z vlastních webových stránek Knihovnického institutu (portál IPK – Informace pro knihovny). Pro komunikaci se studenty je využíván Facebook (<https://www.facebook.com/pages/Knihovnický-institut-NK-ČR-informační-sluzby/193537317386448>).

Kromě klasických dokumentů knihovna zpřístupňuje elektronické zdroje vlastní i licencované.

Původní časopis Novinky zahraniční knihovnické literatury dnes vychází jako rubrika časopisu *Knihovna – knihovnická revue* (<http://knihovna.nkp.cz>), který je jedním z hlavních periodik oboru. Od r. 2007 patří redakce tohoto časopisu k činnostem Studijního a informačního oddělení Knihovnického institutu.

Studovna, přesněji řečeno její e-mailová adresa kkk@nkp.cz, se stala kontaktní adresou oborových informací pro online referenční službu Ptejte se knihovny, kterou zajišťuje od roku 2003 Referenční centrum NK ČR.

Další změny Knihovnu knihovnické literatury čekají v blízké budoucnosti. Určité problémy nyní způsobuje pokračující přestavba, která hrozí omezením či dokonce ochromením běžné distribuce knih z Centrálního depozitáře v Hostivaři. Později bude naopak příjemným důsledkem revitalizace Klementina přestěhování Knihovny knihovnické literatury do lepších prostor s novými možnostmi zlepšení jejich služeb.

Z absolventské práce:

- HRUŠKOVÁ, Monika. *Historie a současnost Knihovny knihovnické literatury Národní knihovny ČR: vývoj knihovnických procesů od založení knihovny až po současný stav (r. 1953–2010)*. Praha, 2011. 73 s. Absolventská práce na Vyšší odborné škole informačních služeb v Praze. Vedoucí práce PhDr. Eva Marvanová. Vybrala a upravila -eb-

Použitá literatura:

- *Bibliograficko-informační služba Ústředního vědecko-metodického kabinetu knihovnictví*. Praha, září 1967. 4 s. [Interní dokument].
- BLECHOVÁ, Zdena. Jedenatřicet klementinských let. *Zpravodaj Státní knihovny ČSR*, 1987, roč. 25, č. 5, s. 59–61.
- ČERNÁ, Marie L. Vědeckometodický kabinet Universitní knihovny. In: *Ročenka Universitní knihovny v Praze 1956*. Praha: SPN, 1958. Z oddělení do oddělení, s. 188–191.
- GROH, Kamil. Úkoly Ústředního vědeckometodického kabinetu knihovnictví při Národní a Universitní knihovně v roce 1958. *Knihovník: časopis Ústřední knihovnické rady*, 1958, roč. 3, č. 1, s. 19–21.
- MACKOVÁ, Zuzana, Lenka DOKLÁDALOVÁ. *Knihovní fond knihovny SVMK*. 1979. 26 s. Seminární práce na Katedře vědeckých informací a knihovnictví FF UK Praha. Vedoucí seminární práce Magdaléna Janebová.
- MACKOVÁ, Eva a Eva STEINDLEROVÁ. *Knihovna pro knihovníky a její služby uživatelům*. *Zpravodaj SK ČSR*, 1975, roč. 13, č. 3, s. 12–15.
- PEKAŘ, J. *Současný stav doplňování knihovny ÚVMKK*. Praha, duben 1969. 2 s. [Interní dokument].
- *Slovník českých knihovníků* [online]. Brno: Sdružení knihoven, ca 2008–. [cit. 2013-07-08]. Dostupné z: <http://sck.sdruk.cz>.
- Státní knihovna ČSSR v letech 1962 a 1963. In: *Ročenka Státní knihovny ČSSR v Praze 1962–1963*. Praha: SPN, 1964, s. 99–105.
- Statut Státní knihovny Československé socialistické republiky. *Věstník Ministerstva školství a kultury*, 1961, roč. 17, seš. 10, s. 106–109.
- *Perspektiva ÚVMKK na úseku služby čtenářům (do roku 1970): materiál pro komisi SK ČSSR*. Praha, 1962. 3 s. [Interní dokument].
- Ústřední vědeckometodický kabinet. In: *Ročenka Universitní knihovny v Praze 1957*. Praha: SPN, 1958, s. 188–190.
- Ze studijního oddělení Ústředního vědeckometodického kabinetu knihovnictví – ediční zprávy. *Metodický zpravodaj: čtvrtletní zprávy ÚVMK*, 1958, č. 2, s. 41–44.
- Zpráva o činnosti Ústředního vědeckometodického kabinetu knihovnictví za rok 1957. *Metodický zpravodaj: čtvrtletní zprávy ÚVMK*, 1958, č. 1, s. 2–21.
- Ústřední vědecko-metodický kabinet knihovnictví. In: *Ročenka Universitní knihovny v Praze 1958*. Praha: SPN, 1959, s. 191–194.